

גליונות לעיון בפרשת השבוע
ערוכים בסדר נחמה ליבוביץ

יו"ל ע"י מוסד תורה והסכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נסי מזרחי באמריקה

מחזרה מיוחדת בסביל ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לחנוך ולתרבות תורניים בגולה

טבירת הלוחות

ל"ב י"ט

י: תשא (תשי"ב)

1. ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחולות ויחר אפו.
מדרש שמות רבה מ"ר:

אי להם לבני אדם טחם מעידים מה שאינם רואים! אפשר שלא היה משה מאמין
בקב"ה (א) אמר לו: "כי טחת עמך?" אלא הודיע משה דרך ארץ לישראל; אמר לו
טיחא אדם טחשע דבר מן יחיד נאמן, אסור לקבל עדותו לעצות דבר על פיו, אם
אינו רואה.
(א) נוסח אחר בדברים רבה ג': אמר לו הקב"ה למשה: משהו לא היית
מאמין לי טעטו להם עגל?

עקדת יצחק ב"ג:

... ואינה שאלה המורה כל כך, כי ברית כרותה לעינים, טיחפעל האדם למראשות
סוחר ממה טיחפעל למסמע אזניו, אע"פ שלא יהיה במה טסמע טים סמק...
ש. ר. הירש (תרגום מגרמנית מר. ל. ל.): כל זמן שהסקר האלילי טרטו וטסודו רק
בטעויות הרוח והוא מוגבל רק בתחום ההכנה והסכל יט תקוה להסרת המכסול ע"ס
הסברה והוראה ולהרחקת הטוא האלילי בכח האמת, וטערי טטוכה עדיין פתוחים
לרוחה.
ואולם כטמדוחי האלילות פורצים אל מחוץ לחומי הכסלון ההגיוני ועובשים
לידי הרעלה מעטית טל המוסריות, כטטהתפרזות טל תאוות החושים זכחה להתקדשות
ולפלתן פומבי על מזבח הסקר, אזי נאחות החוטניות כטרתה וניזונה ומתפטמת
כאות נפטח. כטם טנקל להורות טטובה לטועה בטקול דעתו (=בטטה הרעונוט),
כן קטה להחזיר למוטב את ההמון הפרוע ע"י פריצות וטחיתות המוסר,
כל זמן טידע טטה רק על מעשה העגל והאלהתו, סבור היה טיעלה עוד בידי
לכוונן מקום טהרה בחוץ העם לתורה ולכן הוריד בידיו טחי הלוחות; אבל
כטראה "את העגל ומחולות", מיד נוכח טהסקר האלילי ככר הספיק להניב תנוכתו
לנתק כל רסון ולטחרר התאוות החוטניות ולפרץ גברי המוסר והביין, כט מעתה ט
ליצור עם חדט אשר יהיה מוכטר לקיים את התורה הזאת.
כלי התחטבות וכלי הטוס השליך מידיו הלוחות ויטברם; כזה הכליט, כי עם זה
אינו כדאי והגון ומוכטר לקבל תורה זו.

ספורנו ד"ה ט"ו וטני לוחות האבנים; י"ט ד"ה וירא את העגל.

- 1. מהי השאלה העומדת בפני כלם, שאותה הם מסתדלים לתרץ?
2. במה שונה עקרונית הטובת שמות רבה מתטובת טלטת האחרים?
(והטוה דברי המדרש הטובאים ברט"י בר' יא' ה' ד"ה וירד ה'
" יח' כ"א " ארדה נא
3. מה ההבדל בין גיטותיהם הטונות טל טלטת האחרים?
(שים לב: מה מוטיף ר' ש. ה. הירש לדברי ספורנו)
4. לשם מה נעזר ספורנו בפסוק פתוך ירמיהו י"א?
5. הסבר את הבטוי המסומן בקו שבדברי בעל העקדה.

2. וישלך מידיו את הלוחות ויטבר אותם.

דט"י ד"ה וישלך מידיו.
דטכ"ם ד"ה וישלך מידיו
רמב"ן: ט"ז ד"ה והלוחות מעשה עד "להתאפק".
עקדה יצחק: ואפשר כי ראה לעשות כן כדי להפליג במוסרם ולהרבות עגמת נפשו
כמו טאמרו חז"ל (טבת ק"ה ע"ב) "מטוס ר' יוחנן כן נורי: המקרע בגדיו
כחמחו והמטבר כליו כחמחו והמפור מעותיו כחמחו, יהא בעיניך כעובד עבודת
כוכבים, טכן אומנותו של היצר הרע; היום אומר לך: עשה כן ולמחר אומר
לו: עשה כך, עד טאומר לו: "עבוד עבודת כוכבים" - וחולך ועובד, ומוקטינן
בגמרא טאם עשה כן כדי להטיל אימה על בני ביתו - אחי טמיד.

- 1. מה השאלה העומדת בפניהם? (אין זו אותה שאלה שבה עסקנו כאן)
2. מה המיוחדת בתטובת הרמב"ן? הטוה דבריו טמות בי י"א ד"ה וירא אל
אחיו.
3. מהי חולטת תטובתו טל הרמב"ם?
4. כיצד מתרצים דברי הגמרא הטובאים בעקדה את קוטיטנו?

תטובות יט טלטוח לנחמה ליבוביץ, הטתדרות הציונית העולמית ירוטלים,
המחלקה לחנוך ולתרבות תורניים ת.ד. 92.